

**การสาธิตการเรียนการสอนดนตรีสากลระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
โดยใช้วิธีการสอนตามแบบของโคไดและออร์ฟ
A Demonstration of Kodaly's and Orff's Methods in Teaching
Music of Grade 4 at the Laboratory School of
Kasetsart University**

**ธวัชชัย นาควงษ์ สุรางค์ หิรัญศรี ทศไฉน แฝ่วสกุล และ บุญเชิด พิณพาทย์¹
Twatchai Narkwong, Surang Hirunsri, Tassanai Powsakul and Booncherd Pinpart**

ABSTRACT

The evaluation of elementary music curriculum utilizing Kodaly's and Orff's methods was administered. Students of grade 4 sight-sang and played recorders from tunes in C and F. The performance was evaluated by experts. The results showed that students were well - trained. They read music fluently enough, except for the notes of fa and ti which were still out of tune. They were good at rhythm and theory. They could play recorders efficiently. Their parents showed strong satisfaction appreciation towards the curriculum.

Key words : Kodaly and Orff

บทคัดย่อ

จากการประเมินผลหลักสูตรการสอนดนตรีสากลตามแบบของโคไดและออร์ฟในระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีให้นักเรียนชั้น ป.4 ร้องเพลงและเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์จากโน้ตเพลงที่ไม่เคยเห็นมาก่อนในคีย์ C และ F โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการสอนดนตรีสากลจากสถาบันต่างๆ มาร่วมประเมินผล ปรากฏผลว่า นักเรียนได้รับการฝึกฝนมาดี อ่านโน้ตคล่องยกเว้นโน้ตตัว ฟา กับตัว ที ที่ยังมีเสียงเพี้ยน นักเรียนมีความรู้ในเรื่องจังหวะและทฤษฎี และเป่าขลุ่ยจากโน้ตที่เพิ่งเรียนได้ทันทีและมีประสิทธิภาพ

ผู้ปกครองของนักเรียนชั้น ป.4 แสดงความพึงพอใจต่อหลักสูตรการสอนดนตรีแบบโคไดและออร์ฟ

บทนำ

วิธีการสอนดนตรีสากลชั้นประถมตามแบบของโคได (Kodaly method) และตามแบบของออร์ฟ (Orff-Schulwerk) เป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วโลกมาเป็นเวลานานกว่า 40 ปีแล้ว (Landis and Carder, 1972 : pp. 64, 101) วิธีการของโคได (Zoltan Kodaly, ค.ศ. 1882-1967 ชาวฮังการี) เน้นเรื่องการสอนอ่านและเขียนโน้ตโดยใช้การ

¹ ร.ร.สาธิตฯ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Laboratory School, Dept. of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand.

ร้องเพลงเป็นเครื่องมือในการสอน (ฉรุทซ์ 2535 : 55) ใน ขณะที่ออร์ฟ (Carl Orff, ค.ศ. 1895-1967 ชาวเยอรมัน) เน้นเรื่องความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรีโดยเริ่มต้นจากการ เคลื่อนไหวตามจังหวะและการเล่นเครื่องดนตรีจำพวก ระนาด และขลุ่ยรีคอร์เดอร์ (Music for Children, p. V) มีรายงานว่าผู้เชี่ยวชาญทางการสอนแบบโคไคและ แบบออร์ฟเป็นจำนวนมากในญี่ปุ่น (Landis and Carder, 1972 : pp. 65, 101) ในสหรัฐอเมริกาเกือบทุกมหาวิทยาลัย ที่มีภาควิชาดนตรีขนาดใหญ่จะเปิดอบรมหลักสูตรประ- ภาคนิยัตริวิธีการสอนแบบโคไคและแบบออร์ฟทุกภาค ฤดูร้อน นักการศึกษาดนตรีในประเทศไทยรู้จักการสอน ดนตรีทั้งสองแบบอย่างผิวเผิน และไม่เคยมีใครทดลองใช้ วิธีทั้งสองสอนดนตรีในระดับประถมอย่างจริงจัง โรงเรียน สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เริ่มทดลองใช้วิธี ทั้งสองสอนดนตรีสากลให้กับนักเรียนที่เข้าเรียนชั้นประถม หนึ่งในปีการศึกษา 2533 ขณะนี้โครงการทดลองได้ผ่าน มาเป็นเวลาสามปีครึ่ง นักเรียนทดลองรุ่นแรกเรียนจบภาค ดันของชั้น ป.4 และมีความสามารถอ่านโน้ตในบันได เสียงไดอาโทนิค (Diatonic scale) คีย์ C และ F ได้

เพลง "ราวีใจ"

คำร้อง-ทำนอง ฉรุทซ์ สุทธิจิตต์

วิธีดำเนินการวิจัย

อุปกรณ์และวิธีการ

การประเมินผลหลักสูตรการสอนดนตรีสากลตาม แบบของโคไคและออร์ฟดำเนินการเป็นสองขั้นตอน ดังนี้

1. วัดความสามารถของนักเรียนในการร้องเพลง และเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์จากโน้ตเพลงที่นักเรียนไม่เคยเห็น มาก่อนในคีย์ C และ F โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทางการ สอนดนตรีสากลจากสถาบันต่างๆ จำนวน 5 ท่านมาร่วม ประเมินผลด้วยการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระโดย เปิดเผยชื่อ

กลุ่มของนักเรียนที่ถูกเลือกมาประเมินผลเป็น นักเรียนชั้น ป.4/5 จำนวน 35 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความ พร้อมทางด้านดนตรีมากที่สุด ในจำนวนนักเรียนชั้น ป.4 ทั้งหมดจำนวน 7 ห้อง วันที่ประเมินผลคือ 24 กันยายน 2536 เวลา 14.30 - 15.30 น. ที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหา- วิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โน้ตเพลงที่ใช้ทดสอบมี 5 เลขหมาย จัดทำโดย รองศาสตราจารย์ ดร. ฉรุทซ์ สุทธิจิตต์

เพลง "ร้องรำทำเพลง"

คำร้อง-ทำนอง ฉรุทซ์ สุทธิจิตต์

2. ใช้แบบสอบถามวัดความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียนชั้น ป.4 จำนวน 244 คนที่มีต่อหลักสูตรการสอนดนตรีสากลตามแบบของโคโคและอีร์ฟ แบบสอบถาม เป็นคำถามแบบปลายเปิด 6 ข้อ มีเนื้อหาวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตร ผู้ปกครองส่งแบบสอบถามคืน 173 ชุด คิดเป็น 70.90%

Table 1 Percentages of parental satisfaction with the KUS* music program.

Attributes	Percentage (%)		
	Satisfied	Neutral**	Dissatisfied
Parental expectation in student's musical behavior changes	59	30	11
Student's musical behavior achievements	76	15	9
Appropriateness of assignment	52	28	20
Costs of musical instrument and book	86	12	2
Music teachers	77	16	7

* Kasetsart University Laboratory School

** Parents did not answer the question, or indicated a slight satisfaction.

ผลและวิจารณ์

ผลจากการวัดความสามารถของนักเรียน

จากการวัดความสามารถของนักเรียนในการร้องเพลง และเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์จากโน้ตเพลงที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อนในคีย์ C และ F โดยผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏผลดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านประเมินผลว่านักเรียนสามารถอ่านโน้ตได้แค่ลวกๆ
2. ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านประเมินผลว่านักเรียนเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์จากโน้ตที่เพิ่งเรียนได้ทันทีและมีประสิทธิภาพ
3. ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านประเมินผลว่านักเรียนยังร้องโน้ตตัว ฟา และตัว ที เพียง
4. ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านประเมินผลว่านักเรียนได้รับการฝึกฝนมาดีและให้ความร่วมมือดีมาก
5. ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านประเมินผลว่านักเรียนมีความรู้ในเรื่องจังหวะและทฤษฎี

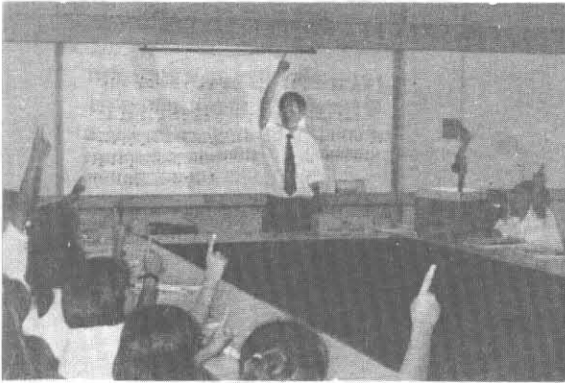
จากการประเมินผลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิสรุปได้ว่า นักเรียนได้รับการฝึกฝนมาดี อ่านโน้ตล่อง

ขกเว้นโน้ตตัว ฟา กับตัว ที ที่ยังมีเสียงเพี้ยน นักเรียนมีความรู้ในเรื่องจังหวะและทฤษฎี และเป่าขลุ่ยจากโน้ตที่เพิ่งเรียนได้ทันทีและมีประสิทธิภาพ

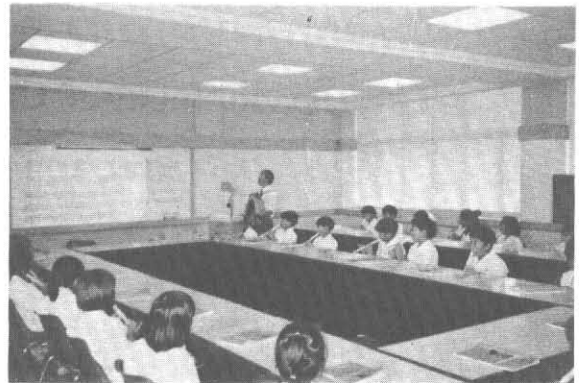
ผลจากแบบสอบถาม

จากคำตอบหลายๆ แบบที่ได้รับกลับคืนมา ผู้ปกครองได้แสดงความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองคาดหวังที่จะให้นักเรียนมีจิตใจแจ่มใส อ่อนโยน รักดนตรี ร้องเพลงเป็น เล่นดนตรีเป็น รู้ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้น รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักร่วมกิจกรรมกลุ่ม รู้จักการเป็นผู้นำ และผู้ตาม และมีระเบียบวินัย
2. จากความคาดหวังของผู้ปกครองตามข้อ 1. ร้อยละ 59 ของผู้ปกครองได้รับความสมหวัง นักเรียนมีพฤติกรรม เปลี่ยนแปลงไปตามที่คาดหวังไว้ ร้อยละ 30 ของผู้ปกครอง รายงานว่าได้รับความสมหวังพอสมควรหรือรายงานว่ายังไม่เห็นพฤติกรรมของนักเรียนชัดเจนจึงยังตัดสินใจไม่ได้ ร้อยละ 11 ของผู้ปกครองรู้สึกผิดหวังที่นักเรียนของตนไม่มีพัฒนาการทางดนตรีเท่าที่ควร

รูปที่ 1 นักเรียนร้องโน้ตพร้อมทำสัญญาณมือตามแบบของโคได

รูปที่ 2 นักเรียนเป่าขลุ่ยตามโน้ตเพลงที่ร้องได้แล้วทันที

3. ร้อยละ 76 ของผู้ปกครองรายงานถึงพฤติกรรมทางดนตรีของนักเรียนที่พึงพอใจ อันได้แก่การที่นักเรียนสนใจดนตรีมากขึ้น ร่าเริง อารมณ์เย็นมากขึ้น ฟังซอมนดนตรีที่บ้าน เล่นดนตรีร่วมกับพี่น้องได้ และกล้าแสดงออกมากขึ้น ร้อยละ 15 ของผู้ปกครองรายงานว่าพึงพอใจพอสมควร หรือรายงานว่ายังไม่เห็นพฤติกรรมของนักเรียนชัดเจนจึงยังตัดสินใจไม่ได้ ร้อยละ 9 ของผู้ปกครองไม่พึงพอใจที่นักเรียนไม่สนใจดนตรี ไม่ฝึกซ้อม มักลืมอุปกรณ์เล่นดนตรีไม่ได้ หรือเรียนแล้วได้เกรคน้อย

4. ร้อยละ 52 ของผู้ปกครองเห็นว่าการบ้านวิชาดนตรีที่นักเรียนได้รับเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 28 ของผู้ปกครองไม่ออกความเห็น หรือรายงานว่าไม่เคยรู้ว่ามี การบ้านดนตรีเพราะนักเรียนไม่เคยบอก ร้อยละ 20 ของผู้ปกครองเห็นว่าการบ้านวิชาดนตรีที่นักเรียนได้รับยังไม่เหมาะสมเพราะบางท่านว่าน้อยไป บางท่านว่ามากเกินไป และบางท่านว่ายากไป

5. ร้อยละ 86 ของผู้ปกครองเห็นด้วยกับการใช้จ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์ดนตรี ร้อยละ 12 ของผู้ปกครองรายงานว่าเห็นด้วยพอสมควร ร้อยละ 2 ของผู้ปกครองเห็นว่าเป็นการสิ้นเปลืองเพราะนักเรียนซื้อแล้วก็ยังไม่เล่นไม่เป็น

6. ร้อยละ 77 ของผู้ปกครองแสดงความพึงพอใจต่ออาจารย์ที่สอนวิชาดนตรีที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ว่าเป็นผู้มีความสามารถสูง อดทน เสียสละ รับผิดชอบสูง และรักเด็ก ร้อยละ 16 ของผู้ปกครองรายงานว่าพอใจพอสมควร หรือไม่ออกความเห็นเพราะไม่รู้จักอาจารย์ ร้อยละ 7 ของผู้ปกครองไม่พึงพอใจอาจารย์ที่สอน

วิชาดนตรี เพราะนักเรียนไม่สนใจวิชาดนตรีเท่าที่ควร และไม่ยอมฝึกซ้อม

จากการเปรียบเทียบตัวเลขแสดงจำนวนร้อยละแสดงให้เห็นว่าจำนวนของผู้ปกครองที่พึงพอใจกับหลักสูตรวิชาดนตรีมีมากกว่าจำนวนของผู้ปกครองที่รู้สึกพอใจพอสมควร หรือไม่พอใจอย่างเห็นได้ชัด จึงอาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรการสอนวิชาดนตรีสากลตามแบบของโคไดและออร์ฟนี่เป็นที่พอใจของผู้ปกครองของนักเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้น ป.4 ปีการศึกษา 2536

เอกสารอ้างอิง

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2535. *หลักการของโคดาไลสู่การปฏิบัติ : วิธีการด้านดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคดาไล*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แปลจาก Erzsebet Szonyi. 1973. *Kodaly's Principles in Practice : An Approach to Music Education through the Kodaly Method*. Budapest, Hungary : Corvina Kiado.
- Abeles, H. F., C. R. Hoffer, and R. H. Klotman. 1984. *Foundations of Music Education*. New York : Schirmer Books.
- Landis, B. and P. Carder. 1972. *The Eclectic Curriculum in American Music Education : Contributions of Dalcroze, Kodaly, and Orff*. Washington : MENC.
- Music for Children*. 1982. Orff - Schulwerk : American edition. Vol. 2. Schott Music Corp.